

دانشکده کشاورزی

پایان نامه کشاورزی کارشناسی ارشد در رشته منابع طبیعی- مدیریت مناطق بیابانی

مقایسه صحت و دقیقت روشهای نمونه برداری فاصله‌ای در اندازه‌گیری ویژگی
های زیست‌سنگی درختان بنه (*Pistacia atlantica* subsp. *mutica*)
درختزارهای زاگرس

به کوشش

لعیا زارع

استاد راهنما

دکتر سید یوسف عرفانی فرد

شهریور ۱۳۹۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

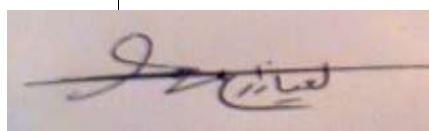
به نام خدا

اظهارنامه

اینجانب لعیا زارع (۹۰۰۲۸) دانشجوی کارشناسی ارشد رشته‌ی مهندسی منابع طبیعی-مدیریت مناطق بیابانی اظهار می‌کنم که این پایان نامه حاصل پژوهش خودم بوده و در جاهایی که از منابع دیگران استفاده کرده‌ام، نشانی دقیق و مشخصات کامل آن را نوشه‌ام. همچنین اظهار می‌کنم که تحقیق و موضوع پایان نامه‌ام تکراری نیست و تعهد می‌نمایم که بدون مجوز دانشگاه دستاوردهای آن را منتشر ننموده و یا در اختیار غیر قرار ندهم. کلیه حقوق این اثر مطابق با آئین نامه مالکیت فکری و معنوی متعلق به دانشگاه شیراز است.

نام و نام خانوادگی: لعیا زارع

تاریخ و امضاء:

به نام خدا

مقایسه صحت و دقت روش‌های نمونه برداری فاصله‌ای در اندازه‌گیری و بیزگی‌های زیست
سنگی درختان بنه (*Pistacia atlantica* subsp. *mutica*) در ختزارهای زاگرس

به کوشش
لیلا زارع

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز به عنوان بخشی از فعالیت‌های تحصیلی
لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشته‌ی
مهندسی منابع طبیعی - مدیریت مناطق بیابانی

از دانشگاه شیراز
شیراز
جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی شده توسط کمیته پایان نامه با درجه‌ی: عالی

دکتر سید یوسف عرفانی فرد، استادیار بخش مدیریت مناطق بیابانی (استاد راهنمای)

دکتر منصور تقواوی، دانشیار بخش مدیریت مناطق بیابانی (استاد مشاور)

دکتر آریا وزیرزاده، استادیار بخش مدیریت مناطق بیابانی (استاد مشاور)

دکتر سید رشید قلاح شمسی، دانشیار بخش مدیریت مناطق بیابانی (داور متخصص داخلی)

شهریور ۱۳۹۲

تّقدیم به:

چشمہ‌های جوشان محبت

جلوه‌های مسر و عطوفت‌الهی

لنجنده‌ای پر هر زندگیم

پر روماد عزیزم

که در تمام مراحل زندگی، به من راه و رسم دست زیستن را آموختند.

سپاسگزاری

حمد و سپاس بی حد خدای متعال را که بار دیگر مرا مرهون اقیانوس بی بدل و بی کران الطاف واسع خود قرار داد. بارالها مرا مدد کن تا دانش اندکم، نه نردبانی باشد برای تکبر و غرور بلکه گامی باشد برای تجلی انسانیت. بهپدر و مادرم به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان که در این سردوین روزگاران بهترین پشتیبان است، به پاس قلب‌های بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناهشان به شجاعت می‌گراید،

از راهنمایی‌های ارزنده و حمایت‌های بی‌دریغ استاد گرامیم جناب آقای دکتر عرفانی فرد که همواره مرا از گنجینه دانش خویش بهره‌مند نموده‌اند نهایت تقدير و تشکر را دارم. از اساتید محترم جناب آقایان دکتر تقوایی و دکتر وزیرزاده که در طول این تحقیق از مشورت‌های ایشان بهره‌مند گردیدم، سپاسگزارم. از جناب آقای دکتر فلاح شمسی که زحمت بازخوانی و داوری این پایان‌نامه را بر عهده گرفتند نیز کمال تشکر را دارم.

چکیده

مقایسه صحت و دقت روش های نمونه برداری فاصله ای در اندازه گیری ویژگی های زیست سنجی درختان بنه (*Pistacia atlantica* subsp. *mutica*) درختزارهای زاگرس

به کوشش

لعیا زارع

روش های نمونه برداری فاصله ای به علت سهولت در اجرا در اندازه گیری مشخصه های کمی جنگل های مناطق خشک و نیمه خشک از اهمیت بالایی برخوردارند. بنابراین این مطالعه با هدف بررسی توانمندی هر یک از روش های فاصله ای در جمع آوری اطلاعات مربوط به ویژگی های زیست سنجی درختان بنه به عنوان دومین گونه مهم جنگلهای زاگرس، انجام شد. یک توده از درختان بنه به مساحت ۴۵ هکتار در جنگل تحقیقاتی بنه فیروزآباد استان فارس انتخاب شد. با استفاده از یک شبکه 100×100 متر، ۴۶ نقطه نمونه برداری در داخل محدوده مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان داد که با توجه به معیار صحت، دو روش نزدیک ترین همسایه (تک فاصله ای) و ترکیبی (چند فاصله ای) از بیشترین صحت برخوردار بودند. در برآورد ویژگی های ارتفاع، رویه زمینی، و تعداد در هکتار روش نزدیک ترین فرد، برای برآورد درصد تاج پوشش روش نزدیک ترین همسایه، در اندازه گیری مساحت تاج روش زوج های تصادفی و در برآورد قطر برابر سینه روش Byth & Ripley کارآمدترین روش ها در منطقه مورد مطالعه بودند. از طرفی روش LIS و مربع سرگردان به عنوان ناکارآمدترین روش از نظر دقت در محدوده پژوهش بودند.

وازگان کلیدی: بنه (*Pistacia atlantica* subsp. *mutica*), دقت، روش های فاصله ای، زاگرس، صحت، ویژگیهای زیست سنجی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: مقدمه و هدف
۲	۱-۱- اهمیت جنگل های خشک و نیمه خشک زاگرس.
۴	۱-۲- آماربرداری از جنگل
۵	۱-۲-۱- آماربرداری صدرصد
۶	۱-۲-۲- نمونه برداری
۷	۱-۳- ویژگی های زیست سنجی
۸	۱-۴- هدف کلی
	فصل دوم: پیشینه پژوهش
۱۱	۲-۱- پژوهش های انجام گرفته در ایران
۱۸	۲-۲- پژوهش های انجام گرفته در خارج از ایران
	فصل سوم: مواد و روش ها
۲۲	۳-۱- منطقه مورد مطالعه و داده های مورد استفاده
۲۵	۳-۲- ویژگی های زیست سنجی
۲۵	۳-۱-۲- ارتفاع درخت
۲۵	۳-۲-۲- تعداد در هکتار
۲۶	۳-۲-۳- قطر برابر سینه

۲۶ رویه زمینی ۳-۲-۴
۲۶ مساحت تاج ۳-۲-۵
۲۷ درصد تاج پوشش ۳-۲-۶
۲۷ آماربرداری صدرصد ۳-۳-۳
۲۸ نمونه برداری ۳-۴-۴
۲۹ روش های تک فاصله ای ۳-۴-۱
۲۹ روش نزدیک ترین فرد ۳-۴-۱-۱
۳۲ روش نزدیک ترین همسایه ۳-۴-۱-۲
۳۳ روش دومین نزدیک ترین همسایه ۳-۴-۱-۳
۳۵ روش زوج های تصادفی ۳-۴-۱-۴
۳۶ روش فاصله مرتب ۳-۴-۱-۵
۳۷ روش مربع تی ۳-۴-۱-۶
۳۹ روش های چند فاصله ای ۳-۴-۲
۳۹ روش ترکیبی ۳-۴-۲-۱
۴۱ Byth & Ripley ۳-۴-۲-۲
۴۳ روش نقطه مشترک ۳-۴-۲-۳
۴۵ روش مربعی با نقطه مرکزی ۳-۴-۲-۴
۴۶ روش مربع سرگردان ۳-۴-۲-۵
۴۸ LIS ۳-۴-۲-۶
۴۹ ارزیابی نتایج ۳-۵-۱
۴۹ بررسی صحت ۳-۵-۱
۵۰ بررسی دقیق ۳-۵-۲

فصل چهارم: نتایج

۵۲ ۱-۴ نتایج حاصل از آماربرداری صدرصدمنطقه مورد مطالعه
۵۴ ۲-۴ نتایج حاصل از نمونه برداری روش های فاصله ای در منطقه مورد مطالعه
۵۵ ۲-۱-۴ نتایج روش های تک فاصله ای
۵۵ ۲-۱-۱-۴ روش نزدیک ترین فرد
۵۹ ۲-۱-۲-۴ روش نزدیک ترین همسایه
۶۳ ۲-۱-۳-۴ روش دومین نزدیک ترین همسایه
۶۶ ۲-۱-۴-۴ روش زوج های تصادفی
۷۰ ۲-۱-۵-۴ روش فاصله مرتب
۷۳ ۲-۱-۶-۴ روش مربع تی
۷۶ ۲-۲-۴ روش های چند فاصله ای
۷۶ ۲-۲-۱-۴ روش ترکیبی
۸۰ ۲-۲-۲-۴ روش Byth & Ripley
۸۳ ۲-۲-۳-۴ روش نقطه مشترک
۸۶ ۲-۲-۴-۴ روش مربعی با نقطه مرکزی
۹۱ ۲-۲-۵-۴ روش مربع سرگردان
۹۴ ۲-۲-۶-۴ روش LIS

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۹۹ ۵-۱-۱ منطقه مورد مطالعه
۱۰۰ ۵-۲-۱ روش های فاصله ای در منطقه مورد مطالعه
۱۰۱ ۵-۲-۱-۱ روش های تک فاصله ای
۱۰۱ ۵-۲-۱-۱-۱ روش نزدیک ترین فرد
۱۰۲ ۵-۲-۱-۲-۱ روش نزدیک ترین همسایه

۱۰۳روش دومین نزدیک ترین همسایه	۵-۲-۱-۳
۱۰۴روش زوج های تصادفی	۵-۲-۱-۴
۱۰۶روش فاصله مرتب	۵-۲-۱-۵
۱۰۷روش مربع تی	۵-۲-۱-۶
۱۰۸روش های چند فاصله ای	۵-۲-۲-۲
۱۰۸روش ترکیبی	۵-۲-۲-۱
۱۰۹Byth & Rippy	۵-۲-۲-۲
۱۰۹روش نقطه مشترک	۵-۲-۲-۳
۱۱۰روش مربعی با نقطه مرکزی	۵-۲-۲-۴
۱۱۲روش مربع سرگردان	۵-۲-۲-۵
۱۱۳LIS روش	۵-۴-۲-۶
۱۱۴روش های فاصله ای بهینه برای هر ویژگی	۵-۳-۳-۰
۱۱۴ارتفاع	۵-۳-۳-۱
۱۱۵قطر برابر سینه	۵-۳-۲-۲
۱۱۵مساحت تاج	۵-۳-۳-۳
۱۱۶رویه زمینی	۵-۳-۴-۴
۱۱۶تعداد در هکتار	۵-۳-۳-۵
۱۱۷درصد تاج پوشش	۵-۳-۶-۶
۱۱۸نتیجه گیری کلی	۵-۴-۴-۴
۱۲۲فهرست منابع	
۱۳۱چکیده به زبان انگلیسی	

فهرست جدول ها

عنوان و شماره	صفحه
جدول ۱ - نتایج آماربرداری صدرصد در منطقه مورد مطالعه.....	۵۳
جدول ۲ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش نزدیک ترین فرد.....	۵۹
جدول ۳ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش نزدیک ترین همسایه.....	۶۲
جدول ۴ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش دومین نزدیک ترین همسایه.....	۶۶
جدول ۵ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش زوج های تصادفی.....	۶۹
جدول ۶ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش فاصله مرتب.....	۷۳
جدول ۷ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش مرربع تی.....	۷۶
جدول ۸ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش ترکیبی.....	۸۰
جدول ۹ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش Byth & Ripley.....	۸۳

جدول ۱۰ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش نقطه مشترک.....	۸۶
جدول ۱۱ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش مربعی با نقطه مرکزی.....	۹۰
جدول ۱۲ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش مربع سرگردان.....	۹۴
جدول ۱۳ - مشخصات ویژگیهای زیست سنجی برآورده شده با استفاده از روش LIS.....	۹۷
جدول ۱۴ - نتایج کلی حاصل از کاربرد روش های فاصله ای در منطقه مورد مطالعه.....	۱۱۹

فهرست شکل ها

عنوان	صفحه
شکل ۱- منطقه مورد مطالعه (جنگل تحقیقاتی بنه- محدوده آماربرداری صدرصد).....	۲۴
شکل ۲- روش نزدیکترین فرد.....	۳۱
شکل ۳- روش نزدیکترین همسایه.....	۳۳
شکل ۴- روش دومین نزدیک ترین همسایه.....	۳۴
شکل ۵- روش زوج های تصادفی.....	۳۵
شکل ۶- روش فاصله مرتب.....	۳۷
شکل ۷- روش مربع تی.....	۳۸
شکل ۸- روش ترکیبی.....	۴۰
شکل ۹- روش Byth & Ripley.....	۴۲
شکل ۱۰- روش نقطه مشترک.....	۴۳
شکل ۱۱- روش مربعی با نقطه مرکزی.....	۴۶
شکل ۱۲- روش مربع سرگردان.....	۴۷
شکل ۱۳- روش LIS.....	۴۹
شکل ۱۴- محدوده منطقه مورد مطالعه و موقعیت درختان بنه در آن.....	۵۳
شکل ۱۵- نقاط نمونه برداری شبکه 100×100 متر در منطقه مورد مطالعه.....	۵۴

فصل اول

مقدمه و هدف

۱-۱- اهمیت جنگل های خشک و نیمه خشک زاگرس

جنگل ها یکی از با ارزش ترین اکوسیستم ها در کره ای خاکی بوده که در طول دوره های مختلف تاریخی، نقشی حیاتی در بقا، توسعه و رشد جوامع انسانی پیدا کرده اند (خزایی و همکاران، ۱۳۹۰). از سوی دیگر، تفریح و تفرج از جمله نیازهای روحی و روانی هر شخص است که باعث رفع خستگی، آرامش اعصاب و شکوفایی استعدادها می شود و جنگل یکی از منابعی است که این نیاز را برآورده کرده و امروزه توجه برنامه ریزان را در گردشگری به خود جلب کرده است، که با برخورداری از جاذبه های طبیعی محیط بسیار مساعدی را برای جذب گردشگران فراهم می کند (ثانی و همکاران، ۱۳۹۰).

اما با وجود این ارزش های زیست محیطی فراوان، جنگل ها در تعرض با افزایش جمعیت و مظاهر توسعه ای صنعتی در معرض تغییر، دگرگونی و تخریب شدید می باشند و این منابع طبیعی تجدید شونده به عنوان بستر حیات و بالندگی انسان های عصر ماشین از جمله مواهب ارزشمندی است، که سخت مورد بی مهری و تاخت و تاز قرار گرفته است (قنبrian، ۱۳۸۳). استفاده گسترده از منابع جنگلی، سبب تخریب محیط زیست و تبدیل اراضی به بیابان و در نتیجه محو شدن تمدن ها شده است. تخریب پهنه های جنگلی، همچنین پیامدهای نامناسبی در منابع زیست محیطی حوضه آبخیز بالادست مانند افزایش توان سیل خیزی، رخداد فرسایش و تولید رسوبات دارد (خزایی و همکاران، ۱۳۸۹) و با توجه به اینکه جنگل های ایران با مساحتی حدود ۱۲/۴ میلیون هکتار ۷/۴ درصد مساحت کشور ایران را در بر می گیرند (قنبri و شتابی،

۱۳۸۸) و علی الخصوص جنگل های زاگرس که وسیعترین جنگل های ایران به شمار میروند دارای نقشی سازنده در ذخیره آبهای زیرزمینی، حفاظت خاک و دیگر خدمات اجتماعی- اقتصادی ایفا میکنند، توجه به این جنگل ها از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد. اکوسیستم جنگل های زاگرس با وسعت ۵ میلیون هکتار از گسترده ترین اکوسیستم های جنگلی در حال تخریب در ایران است که از لحاظ حفاظت آب و خاک و مسایل اقتصادی و اجتماعی اهمیت بالایی دارد. وسعت این جنگل ها در گذشته ۱۰ میلیون هکتار برآورد گردیده بود که به دلیل بهره برداری و قطع بی رویه به سرعت از وسعت آن کاسته شد (ولیایی و همکاران، ۱۳۸۸).

این جنگل ها از نظر وسعت، پراکنش، تنوع گونه ای و فراورده های جنگلی نقش بسیار مهمی در زندگی بخش عظیمی از ساکنان خود را بر عهده دارند و در عین حال یکی از مهم ترین منابع بیولوژیکی و ذخایر ژنتیکی ایران به شمارمی آیند (عرفانی فرد و همکاران، ۱۳۸۶). همچنین می توان گفت، این جنگل ها یکی از اکوسیستم های حساس، غنی از گونه های متعدد گیاهی و جانوری و نمونه ای بارز گونه های مختلف بلوط در دنیا می باشند (ثانی و همکاران، ۱۳۹۰).

ولی متأسفانه به دلیل کمبودهای ناشی از مسائل اجتماعی و اقتصادی حاکم، نه تنها توازن بین پوشش و تنوع گیاهی به هم خورده، بلکه بین شرایط زیستی، خاک و اقلیم نیز این مشکل پدید آمده و ما امروز با کاهش کمی و کیفی جنگل های نواحی غرب کشور در ابعاد وسیع روبه رو هستیم. که ادامه روند تخریب جنگل های حوزه رویشی زاگرس مسلماً تبعات منفی زیادی در برخواهد داشت که بارزترین آن ها ضرر استفاده بهره برداران فعلی (جنگل نشینان) این عرصه هاست (ثمری، ۱۳۸۸). بنابراین با توجه به اینکه منابع طبیعی در هر کشور از سرمایه ها ای اساسی آن محسوب گردیده و لازم است تا با مدیریتی صحیح و علمی از آن حفاظت شود، داشتن اطلاعاتی دقیق از ویژگی های کمی و کیفی رستنی ها و آگاهی از روابط بین گیاهان و عوامل محیطی از اهمیت به سزایی برخوردار است (ولیایی و همکاران، ۱۳۹۰).

۱-۲-آماربرداری از جنگل

بدون تردید رکن هر تصمیم گیری داشتن اطلاعات صحیح است، و مهیا نمودن اطلاعات برای تصمیم گیری و یا پژوهش در بسیاری از علوم محیطی عموما با استفاده از آماربرداری صورت می گیرد که این امر سهم عمدۀ ای از بودجه را به خود اختصاص می دهد (سهرابی و همکاران، ۱۳۹۰). از طرفی وجود اطلاعات پایه در مورد روش‌های مختلف اندازه گیری پوشش گیاهی میتواند به محققان در تصمیم گیری برای اندازه گیری و ارزیابی پوشش گیاهی کمک نماید (قربانی و همکاران، ۱۳۸۹). و از آنجائی که اکوسیستم جنگل در میان اکوسیستم‌های موجود بر روی زمین یک اکوسیستم غنی از نظر بیولوژیکی و تنوع گونه‌ای محسوب می شود (Chirici *et al.*, ۲۰۱۰)، اجرا و پایش فعالیت‌های جنگل شناسی مبتنی بر نظام طبیعت و تصمیم گیری‌های ویژه جنگل شناسی نیازمند به آگاهی کامل وضعیت کمی و کیفی توده‌های جنگلی و اندازه گیری مستمر اثرگذاری کارهای گذشته بر روی آنها می باشد (مرلوی مهاجر و همکاران، ۱۳۸۷). به عبارتی مشخصه‌های کمی یک توده جنگلی مانند حجم زیتداده، متوسط قطر و ارتفاع توده، تعداد در هکتار، مقدار تاج پوشش، سطح مقطع و سن، داده‌های با اهمیتی برای ارزیابی منابع جنگلی هستند که به اطلاعات به هنگام برای برنامه ریزی دقیق نیاز دارند (پیرباوقار و همکاران، ۱۳۹۰)، که با استفاده از این آگاهی و اطلاعات می توان به پایش و مانیتورینگ ساختار جنگل پرداخت که یک کلید ضروری برای مدیریت اکوسیستم جنگل به حساب می آید (Motz *et al.*, ۲۰۱۰). بایستی در نظر داشت که برنامه ریزی اصولی و درست چه برای بهره برداری و چه برای حفاظت، نیاز به اطلاعات از وضعیت کمی و کیفی جنگل دارد. چه بهره برداری برای قطع و خروج چوب و محصولات فرعی آن باشد و چه جنگل به عنوان تفرجگاه و یا حافظ و حامی آب و خاک و محیط زیست به حساب آید، و کسب این اطلاعات (کمی و کیفی) مورد نیاز برای برنامه ریزی با آماربرداری از جنگل شروع میشود (کرمشاهی و همکاران، ۱۳۹۰). با توجه به اهمیت جنگل‌های زاگرس، در خصوص مدیریت حوزه رویشی زاگرس بایستی این موضوع مدنظر قرارگیرد که به علت شکنندگی اکوسیستم این حوزه و افزایش روند تخریب در آن، اعمال مدیریت و اجرای برنامه‌هایی مبتنی بر روند عقلانی و علمی امری اجتناب ناپذیر می نماید (ثمری، ۱۳۸۸)، که

برای تداوم نقش به سزای جنگلهای زاگرس در حفاظت آب، خاک و حیات وحش باید راهکارهای مناسب برای ارزیابی شرایط موجود و برنامه ریزی این جنگلها ارائه نمود (کرمشاهی و همکاران، ۱۳۹۰). و اولین اقدام مؤثر در این زمینه، علاوه برآگاهی یافتن از وضعیت موجود، نظارت بر روند تغییرات و دسترسی به آمار و اطلاعات به هنگام می باشد (عبداللهی و همکاران، ۱۳۸۹). آماربرداری در این جنگل‌ها به طور عمده به دو صورت آماربرداری صدرصد و نمونه برداری انجام می شود.

۱-۲-۱- آماربرداری صدرصد

آماربرداری صدرصد یعنی روشی که توسط آن همه درختان موجود در عرصه یک جنگل با قطر برابر سینه ای بیش از حد شمارش مورد اندازه گیری قرار گیرند. آماربرداری صدرصد در بعضی کشورها مانند فرانسه، سوئیس و اسلوونی در صورتی که بخواهند رویش جنگل را به طور غیر مستقیم و به روش کنترل محاسبه نمایند در اول هر دوره که طرح جنگلداری تهیه یا تجدیدنظر می شود، انجام می گیرد. در بعضی از کشورها مانند اسلوونی به گفته‌ی پروفسور ملینچک تا به حال سه دوره آماربرداری صدرصد از کل جنگلهای این کشور که بالغ بر یک میلیون هکتار میباشد، انجام گرفته است (مرمی مهاجر و همکاران، ۱۳۸۷). آماربرداری صدرصد بطور معمول در موارد زیر انجام می شود: الف- اندازه گیری رویش جنگل به روش کنترل، ب- اندازه گیری برای نیل به هدفهای جنگل شناسی در جنگلهای ناهمسال با توجه به هدف ساختاری تعیین شده، که پیش از نشانه گذاری، با آماربرداری صدرصد در پارسلهایی که نشانه گذاری در آنها صورت خواهد گرفت پراکنش درختان در طبقه‌های قطربی ترسیم می شود. با بررسی این پراکنش، برای نیل به هدفهای تعیین شده چه از نظر ترکیب گونه‌ها و چه از نظر موجودی در هکتار یا از نظر پراکنش درختان در طبقه‌های قطربی، نشانه گذاری انجام میگیرد. ج- اندازه گیری دقیق توده‌های جنگلی که به لحاظ حفاظتی و ژنتیکی با ارزش هستند. د- اندازه گیری توده‌های جنگلی ناهمگن با مساحت کم. ۵- آماربرداری صدرصد در کل جنگلهای یک کشور. و- به منظور بررسی روش‌های مختلف آماربرداری (زبیری، ۱۳۸۶).